

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI' NA

Aşağıda yer alan sorularımın, Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat KURUM tarafından, Anayasa'nın 98 ve TBMM Tüzüğü'nün 96 ve 99. maddeleri gereğince, yazılı olarak cevaplanması için gereğinin yapılmasını arz ederim. 04.09.2018

Gökan ZEYBEK

İstanbul Milletvekili

1999 Doğu Marmara Depremleri, Türkiye nüfusunun 1/3'ünün yaşadığı Marmara Bölgesi' nde etkisini göstermiş ve 15 'ten fazla il ve ilçe merkezinde önemli ölçüde hasara neden olmuştur. Daha önce de ülkemiz, büyük depremlere tanıklık etmesine rağmen 1999 depremleri niteliği ve ortaya çıkardığı sonuçlar bakımından bir dönüm noktası olarak görülmüş ve ülkemizin geleceği açısından bir 'Milat' olarak kabul edilmiştir. Ancak 17 Ağustos 1999 Doğu Marmara Depreminin üzerinden 19 yıl geçmesine rağmen ne yazık ki, mekan ve çevre güvenliği olan bir yapılaşma düzeni oluşturulamamıştır. Toplumsal yaşam, deprem tehlikesini dikkate alarak deprem riskini giderici özellikte düzenlenmemiştir.

Bu bağlamda;

- 1- 1999 yılından günümüze olan süreçte, yapı stokunun oluşturulması evresinde dikkate alınması gereken yer seçimi kararlarından yapı tasarımına, yapı tasarımından yapı üretimi ve yapı denetimine kadar, bilimsel ve çağdaş ölçekte bütünlüklü bir düzen oluşturulmuş mudur? Dolgu alanları ve dere yatakları dahi imara açılarak, yapılması büyük riskler taşıyan zeminlere AVM ve gökdelenler yapılmış mıdır? Yapılmaya da devam edilmekte midir?
- 2- Ülke ve bölge düzeyinde; tüm sosyo-ekonomik verilerden yararlanılarak tüm sosyal katmanların katılımına açık yerleşim politikaları ve bölge planları yapılmış mıdır?
- 3- Kent ölçeğinde; tüm mühendislik ve mimarlık hizmetleri, birliktişilerin desteği ve onayı ile uygulanarak riskler dışlanmış mıdır? Arazi kullanım planları yapılmış mıdır? Sağlıksız bölgeler sağlıklı hale getirilmiş midir veya yeniden sağlıklı bölgeler üretilmiş midir?
- 4- Bina ölçeğinde; tarihsel ve sosyal çevreye uyumu, insanla barışık, uygun mühendislik ve mimarlık teknikleri ile tasarım yaparak, yapı üretim ve denetimi, bilim ve bilgi çerçevesinde yapılmış mıdır?

2195

- 5- Dünyanın hiçbir yerinde sulu tarım toprakları ve dolgu alanları olan yerler yapılaşmaya açılmamaktadır. Ancak ülkemizde birçok bölgede bu tür yanlış yapılaşmalara örnek olabilecek uygulamalar vardır ve geçmişten günümüzde yapılan bu uygulamaların teknik, bilimsel, ekonomik ve sosyolojik dayanakları nelerdir? Ülkemizde bu uygulamaları gerçekleştiren kurumları denetleyecek bir mekanizma bulunmakta mıdır?
- 6- Ülkemizde geçmişte kaçak ve mühendislik hizmeti almadan üretilen çok sayıda yapı bulunmaktadır. Ayrıca bu yapılar mühendislik hizmeti almış olsalar bile zamanla eskiyip yıpranmakta, onarım ve güçlendirmeye ihtiyaç duymaktadırlar. Başta İstanbul olmak üzere birçok ilimizde yeni yapılar yapılmış olsa bile, 17 Ağustos 1999 depreminde var olan yapı stoku bugün de varlığını korumakta ve bu yapıların depreme karşı risk durumları da devam etmektedir. Üstelik deprem uzmanlarının da devamlı uyardığı ve beklenen İstanbul merkezli bir depremde, İstanbul'da ve çevre illerde bulunan yapıların taşıdığı büyük riskleri ortadan kaldırmak için Çevre ve Şehircilik Bakanlığının çalışmaları nelerdir? Var ise bu çalışmalar hangi aşamada ve uygulamaya geçilmiş midir?
- 7- 17 Ağustos depremi sonrası 2001 yılında İstanbul için 480 boş alan, 'afet toplanma yeri' olarak belirlenmiştir. Günümüzde, bu alanların büyük bir kısmına AVM, gökdelen, rezidans, otel ve benzeri yapılar yapılmış mıdır? Boş tutulacağı açıklanan alanlarda hali hazırda Anthill (Şişli), Starcity Outlet Center (Bahçelievler), Ağaoğlu My City (Bahçelievler), Meydan AVM (Bahçelievler), Sahilpark Veliefendi (Zeytinburnu), Onaltı Dokuz (Zeytinburnu), Ora AVM (Bayrampaşa), Forum İstanbul (Zeytinburnu), Kiptaş Ünalın Evleri (Üsküdar), Kiptaş Tuzla 2-3 Etap Konutları (Tuzla), DAP Royal Center (Maltepe), TOKİ Avrupa Konutları (GOP), Kemelpark evleri (Esenler), Çınar Olimpia Park Sitesi (Bağcılar), Ataköy Konakları (Bakırköy), Capacity AVM (Bakırköy), Selenium Plaza (Beşiktaş) gibi yapılar bulunmakta mıdır? Eğer bu yapılar boş tutulacağı açıklanan alanlarda yükselmiş ise, bu izinleri kimler ne gerekçe ile vermiştir?
- 8- 17 Ağustos 1999 depreminden sonra İstanbul'da "1.Derecede Afet Ulaşım Yolu" olarak belirlenen 562 cadde ve sokaktan günümüzde kaçısı hala "1.Derecede Afet Ulaşım Yolu" olarak tanımlıdır? Deprem sonrası Ulaşım Koordinasyon Merkezi (UKOME) tarafından İstanbul'da parklanmaya tamamen kapatılan caddelerin bir kısmı otopark olmuş mudur? Bir kısmı da İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı İspark'ın işletmesine devredilmiş midir? Bu şekilde konumlanan işletmelerin sayısı kaçtır ve ilçelere göre dağılımı nedir? Bu devirlerin gerekçesi nedir?